

Franciszek Jakubczak

Radziecka bibliografia literatury pamiętnikarskiej

Przegląd Socjologiczny / Sociological Review 16/1, 161

1962

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

tyczna obserwacja wybranych obiektów badań oraz nieprzerwane „fotografowanie” ich reżimu zajęć w ciągu całej doby. Badania wykazały, że obecnie wolnego czasu jest więcej nie tylko dlatego, że krótszy jest dzień pracy, ale również dlatego, iż zmniejszył się czas poświęcany pracom domowym (w 1924 roku przeciętnie w skali doby 488 minut, w chwili obecnej 295 minut). Mniej wolnego czasu mają kobiety niż mężczyźni. Dzięki kooperacji pracy w rodzinie kobiety nie mają tutaj mniej wolnego czasu niż kobiety samotne. W czasie przeznaczonym na wypoczynek powinno się również znaleźć miejsce na pracę fizyczną.

Walne zebranie Towarzystwa przyjęło na zakończenie obrad rezolucję, w której stwierdza się między innymi, że pracownicy z dziedziny nauk społecznych zjednoczeni w instytucjach wchodzących w skład Towarzystwa „winni skoncentrować w pierwszym rzędzie swoją uwagę na konkretnych badaniach zagadnień związanych z rozwojem komunistycznych form pracy i życia społecznego w mieście i na wsi oraz na zagadnieniach rozwoju komunistycznego samorządu społecznego i kwestiach wychowania komunistycznego”.

Zebranie dokonało również wyboru komisji, mającej koordynować socjologiczne badania terenowe prowadzone przez członków Towarzystwa.

F. Jakubczak

RADZIECKA BIBLIOGRAFIA LITERATURY PAMIĘTNIKARSKIEJ¹

Związek Radziecki należy do krajów o bogato rozwiniętym piśmiennictwie pamiętnikarskim. Rysem szczególnym pamiętnikarstwa radzieckiego jest dominowanie w nim ponadindywidualnej problematyki procesów społecznych o randze makrostrukturowej: rewolucji, wojen, walki klasowej, budownictwa nowego ustroju.

Rozmiary i charakter literatury pamiętnikarskiej w ZSRR unaocznia sygnalizowany tom adnotowanej bibliografii. Bibliografia obejmuje za okres czterdziestolecia władzy radzieckiej blisko 1700 pamiętnikarskich pozycji drukowanych, w tym przeszło 100 poświęconych Leninowi. Szczególnie imponująca jest liczba publikacji zbiorowych. W bibliografii wymienia się blisko 500 takich publikacji, a skorowidz zawiera około 3500 nazwisk autorów.

Tom rozpada się na osiem rozdziałów problemowych, obejmujących zagadnienia: partii i jej przywódców, przygotowania rewolucji, zwycięstwa rewolucji, wojny domowej, budownictwa socjalizmu, wojny narodowej, przechodzenia do komunizmu oraz nauki, literatury i sztuki.

Bibliografia radzieckiego pamiętnikarstwa jest wydawnictwem cennym i nader instruktywnym. Przypomina nam ona również o potrzebie podjęcia analogicznej pracy w odniesieniu do ogromnych zbiorów i licznych publikacji pamiętnikarskich w Polsce. Doprowadzona przez Maliszewskiego do 1928 roku *Bibliografia pamiętników polskich* powinna znaleźć kontynuatorów w Polsce Ludowej.

F. J.

INSTYTUT OPINII PUBLICZNEJ PRZY „KOM SOMOLSKIEJ PRAWDZIE” W MOSKWIE

Zorganizowany w 1960 r. przez Redakcję „Komsomolskiej Prawdy” w Moskwie Instytut Opinii Publicznej przeprowadził już szereg badań. Pierwsze badanie mia-

¹ *Istoriya sowietskogo obszczestwa w wospominanjach sowremiennikow, 1917—1957 — annotirowanaj ukazatel memuarnoj literatury*, Izdatielstwo Moskowskogo Uniwiersitieta 1958, ss. 407 (Předisłowie A. I. Todorskiego).